

Projektredovisning
Hallabro och Eringsboda Servicepunkter –
Norra Ronneby Kommuns nav för samhällsutveckling

Inledning

”Organisationen Hela Sverige ska leva” har gett Blekinge Länsbygderåd i uppgift att initiera arbetet med att få igång initiativförmågan och det engagemang som finns på landsbygden till att skapa samlingspunkter. Man kontaktade de fem Blekingekommunernas Kommunbygderåd som beslutade i vilka orter dessa servicepunkter borde placeras. I Ronnebys fall beslutades att Hallabro och Eringsboda skulle tilldelas servicepunkter. Kommunbygderådet gav Blomstrande Bygden i uppgift att söka bidrag från Landsbygdssamrådets utvecklingspengar till förstudien samt att övervaka förstudien som lagts ut på samhällsföreningarna. Samhällsföreningarna i Hallabro och Eringsboda fick då uppdraget att ta fram en förstudie om hur en servicepunkt skulle kunna se ut och vilka förutsättningar och utmaningar det finns. Ansvarig för denna förstudie är Sven Strandberg (Blomstrand Bygden), Anders Lund (ordförande i Hallabro samhällsförening) och Claes Wiberg (ordförande i Eringsboda samhällsförening) som tillsammans med föreningar, invånare och företagare har tagit fram denna förstudie. Vid informationsmötet på f.d. Bithuset i Hallabro den 25 april då förstudien presenterades för representanter från kommunen, Länsstyrelsen, Blekinge Länsbygderåd och ett antal representanter från berörda föreningar, kom mötet fram till att nästa steg för att gå vidare var att hyra in en konsult som kompletterar materialet med kalkyler och analys om kommunnyttan och överlevnadsmöjligheter på sikt. Samt hitta finansiering, till servicepunkten är så pass inarbetad i bygden så man har möjlighet att stå på egna ben. Detta arbete stöttade LST upp med projektmedel och material är framtagit av SS-Consulting.

Geografiskt område

Hallabro servicepunkt omfattar Backaryd – och Hallabro postnummerområden. Eringsboda Servicepunkt omfattar Eringsboda postnummerområde. Eftersom både Hallabro och Eringsboda samarbetat med framtagandet av detta material och anammat det bästa från respektive servicepunkt har man på detta sätt fått ett betydligt bättre resultat. Det som Hallabro tagit fram och som man i Eringsboda anammat har förstärkt Eringsboda servicepunkt och vise versa. En typisk win-win situation som automatiskt framträder vid samarbete då man uppvisar ömsesidig respekt.

Servicepunkternas innehåll

I de båda förstudierna som är gjorda vill man från invånarna se en utveckling både av företagande och företagsamheten i bygden till övrig samhällsutveckling, såsom skola, affär, bensinmack mm – till ett ställe att träffas och kunna umgås med vänner över en kopp kaffe.

Att sammanföra dessa två helt skilda områden, frågor som hanteras av samhällsföreningar till att underlätta för företagande och skapa mervärde och expansion för företagande behövs två helt olika organisationer med två olika kompetenser som i flera fall går samman men som inte fungera optimalt om de drivs som en enhet. Av denna anledning har jag valt att dela in servicepunkternas verksamhet till att omfatta privatpersoner och denna typ av service och samhällsutveckling samt valt en organisation med styrelserepresentanter som besitter denna kompetens. Företagande och företagsutveckling är naturligtvis också beroende av service och viktiga samhällsfunktioner. Här behövs en helt annan kompetens till att driva dessa frågor, därför kommer Blomstrande Bygdens företagarförening att bilda ett utvecklingsbolag som företräder företagen i samma geografiska område.

Servicepunkten kommer att bli navet för föreningsverksamhet i närområdet, vilket leder till större samarbete mellan föreningarna, en gemensam agenda för föreningarna för aktiviteter och gemensam marknadsföring.

Studiecirklar, distansstudier samt mötes och konferenslokal kommer att erbjudas till traktens Invånare. Invånarna i bygden ska få stöd, hjälp och ledsagning i frågor som berör myndigheter samt ha tillgång till kopiering, scanning och utskrivning av dokument. Servicepunkten ska ha en god kontakt med medborgarservice och erbjuda informationsmaterial om Ronneby kommun. Den ska innehålla ett aktivitetscenter som är en mötesplats för traktens barn, ungdomar och nyanlända, det ska bli en naturlig kontaktyta mellan föreningslivet och byborna för våra nyanlända. Man ska även tillhandahålla service som utlämningstjänster och matkassar efter onlinebeställning. Samt att vara den naturliga platsen för turistinformation i norra kommundelarna, där det även finns en fysisk person som hjälper turister mm.

Organisation

Servicepunkterna kommer att bedrivas i en ideell förening. Stadgar och viljeinriktning är framtagna, kända och antagna. Förening är bildad och begäran om organisationsnummer pågår. Man kommer att tillsätta en halvtidstjänst som projektledning och en 75 % - tjänst för administration. I kalkylen ingår bidrag under 24 månader. Det kommer krävas en hel del förarbete för att få det mesta på plats och sedan får kommunikationsvägar byggas upp under tiden man skaffar sig mer kunskap och kontaktytor.

Det lokala engagemanget

Servicepunkten förankras i bygden genom att olika föreningar i närområdet kommer att vara medlemmar i servicepunkten. Denna uppbyggnad av servicepunkterna möjliggör ett starkt engagemang och

en försäkring om att hela närområdet har betydligt starkare överlevnadspotential. Förutsättningar för samarbete över gränserna mellan olika föreningar ökar, samhällsföreningar samarbetar över samhällsgränserna samtidigt som idrottsföreningar, fiskevårdsföreningar och olika seniorföreningar också deltar i samhällsbygget. Detta kommer möjliggöra expansion för hela området som representeras.

Styrelsen i servicepunkten blir de som ska jobba för att hitta nya projekt och för att säkerställa dess överlevnad. Styrelsen består av sex ordinarie medlemmar och tre suppleanter. Styrelsemedlemmarna väljs med en person per förening från nio föreningar. Hallabros styrelsemedlemmar utgörs av en person från respektive förening: Blomstrande Bygden, Hallabro, Backaryd, Belganets och Ölnehults samhällsföreningar, Tjurkhults med flera byars byalag, Belganet-Hallabro SPF Avdelning, Belganet/Hallabro IF och Backaryds-Ölnehults socknars hembygdsförening

Eringsboda styrelsemedlemmar utgörs av en person från nio av följande föreningar, Blomstrande Bygden, Eringsboda samhällsförening, Eringsboda hembygdsförening, Eringsboda SK, Gäddegöls hembygdsförening, Eringsboda SPF, Hjorthållans Camping Stugby/Kafé, Älmeboda-Eringsboda FVOF, Ljusterhövdens FVOF, Åsjön m.fl. sjöars FVOF, och Hjorthållans FVOF.

Verksamhetsbeskrivning

En servicepunkt ska lyfta upp bygdens befintliga service samt lägga grunden för att hitta nya vägar för att få en ökad livskvalitet i bygden. Servicepunkts syfte är att främja en långsiktig positiv utveckling av servicen inom närområdet. Man ska säkerställa samhällsservicen genom aktiv och kreativ samverkan med områdets andra föreningar så att man bidrar till hög livskvalitet och en hög och god service i bygden.

Servicepunkt är:

- En partipolitiskt oberoende samarbetsorgan som arbetar för landsbygdens utveckling.
- En samarbetspart för andra föreningar som jobbar med landsbygdsfrågor.
- Ska stimulera erfarenhetsutbyte med andra servicepunkter och övriga föreningar som jobbar med landsbygdsutveckling.
- Ska uppmuntra underföreningarna att arbeta inom sitt område med frågor som berör service.
- Ska samordna och stärka byns/områdets viktiga frågor och därmed stärka det lokala inflytandet över utvecklingen i bygden.
- Ska stimulera en samhällsplanering som bygger på de enskilda människornas idéer och engagemang.

Bedömning av långsiktig överlevnad

En långsiktig överlevnad i projektet är ett måste, utan långsiktighet i projektet finns ingen anledning att köra igång projektet. Projektets möjlighet att överleva på sikt beror dock på vad samhället är beredd att ge i form av bidrag och stöttning i uppstarten och de närmste kommande åren. Både Eringsboda och Hallabro servicepunkter har ett mycket brett underperspektiv som bygger på samarbete över gränserna och man har valt att bygga upp organisationerna på likartade sätt med att många lokala föreningar går samman och hjälps åt, vilket gynnsamt påverkar att servicen kommer växa inom hela geografiska området.

Det finns många områden som är viktiga och som kan lägga en grund för långsiktig överlevnad och jag belyser här bara ett fåtal områden.

Utbildningar – inventera behovet av distansutbildningar.

Sammankomster – undersök möjligheten till studiecirkel. Vuxenskolan är en bland flera aktörer som kan vara behjälpliga.

Integration – en oerhört viktig del i samhället.

Matkasse – utveckla denna tjänst eventuellt med utkörning samtidigt som man kan utföra andra sysslor framförallt inom Rut och Rot sektorn.

Turism – en fungerande turistbyrå.

Kommunikationer – undersök samåkningsstjänster typ mobil samåkning.

Sälja tjänster - inventera vilka områden som ligger närmast, kanske man ska titta på socialt företagande.

Fördjupat samarbete - Servicepunkten ska ses som kommunens förlängda arm till invånarna i norra kommundelen.

Möjligheten till långsiktighet är mycket god, en kompetent projektledare på halvtid och en administratör på 75 % är inräknat i projektet under 24 månader. Under denna tid ska projektledaren, administratör tillsammans med styrelsen hitta de framtida inkomstkällorna som behövs för att överleva på sikt. (se bifogad budget).

Spinoffeffekter

Både i Eringsboda och i Hallabro finns det idag inget fik som utgör en naturlig mötesplats för invånarna. Eringsboda hade tidigare caféverksamhet i affären innan man bytte ägare. Inget av samhällena har restaurang. En servicepunkt tillsammans med annan verksamhet möjliggör att man på orten kan öppna café och så småningom restaurangverksamhet vilket det redan planeras för i Hallabro. En stabilt ökad service i området medför att barnfamiljer väljer att flytta in vilket ger större underlag för förskola, skola och affär mm. När servicen ökar kommer även en annan mycket viktig aspekt. Optimismen i samhället ökar och befolkningen blir positiva och tror på framtiden.

Medfinansiärer

Hela upplägget med servicepunkterna är att vid starten ta fram och verkställa olika delar/riktlinjer för att hitta en långsiktig överlevnad utan bidrag.

I uppstarten och inom de närmaste fem till sju åren måste dock kommun och länsstyrelse vara delaktiga för att servicepunkterna ska växa in i ansvarsrollen och för att man inom styrelserna i servicepunkten ska hitta sina egna vägar. Ronneby Kommun måste bidra med hyra av lokal till kostnaden som framgår i kalkylerna. Länsstyrelsen/Leader måste vara behjälplig med investeringar samt projektledning som framgår i kalkylerna. Medlemmarna ska sätta in ekonomiska bidrag/medlemsavgift som framgår i kalkylerna.

Styrelsens huvuduppgift är att hela tiden initiera och lägga ut riktlinjer för hur man löser finanseringsbehovet vad gäller nya projekt, exempelvis sälja reklamplatser, vara behjälpliga vid integration, utföra tjänster inom Rut och Rot samt att anordna utbildningar.

Kommun - och samhällsnytta

Servicepunkterna är den naturliga plats att vända sig till för information, stöd, service eller lotsning vilket också ställer vissa krav på att servicepunkten är bemannad och har kunskapen att hjälpa och lotsa sina besökare. Servicepunkten är ett nav för framåtskridandet i bygden, de boende har fått ett ställe att träffa likasinnade (ex. de olika föreningarna i området samarbetar, man arrangerar konstträffar mm.) man bygger nätverk genom att bl.a. kommunens tjänstemän kommer ut med jämna mellanrum och kör olika informationsträffar. Man har en fungerande turistinformation, samarbetet med ICA affären i Backaryd kan bli avgörande för Träffpunktens framtid i Backaryd men också för servicen i den norra kommundelen med möjligheten att hämta den förbeställda matkassen på vägen hem från jobbet. Ungdomarna har ett ställe där man kan träffas och fika mm. Kort sagt kan servicepunkten bli den givna samlingspunkten i byn. Servicepunkten är den nya mötesplatsen när medborgarna behöver träffa kommunens tjänstemän. Genom Servicepunkten har vi närakontakt med kommunens olika tjänstemän och kan bli lotsad till rätt kommunal enhet eller på plats få träffa den tjänsteman man behöver. Projektet stämmer bra överens med Blekingestrategin område Livskvalitet, vi har en fantastiskt fin miljö som vi är mycket stolta över i de norra kommundelarna och kan vi genom servicepunkterna få tillstånd mötesplats för befolkningen i alla åldrar genom att anordna fikaplatser med möjlighet till lekhörna för barnen, TV där man även gemensamt kan se större idrottsarrangemang, mm. Man har även för avsikt att anordna olika kulturella arrangemang såsom möjlighet för konstnärer att ställa ut sina alster mm.

Vi har en enorm utmaning med att integrera nysvenskar på landsbygden. Här är Servicepunkten den naturliga platsen där svenskar och nyanlända kan träffas över en kopp kaffe eller bygga kontaktnät med föreningslivet, mycket på grund av den breda föreningsförankringen i ägandet av servicepunkten. Man kan även bedriva utbildning på distans i samma fastighet, både SFI och andra typer av utbildningar. Fastigheten i Hallabro kommer också att innehålla café – restaurangverksamhet samt vara en bas för företagarföreningen Blomstrande Bygdens och dess utvecklingsbolag.

Bilagor

- 1, Förstudie Hallabro servicepunkt
- 2, Investeringskalkyl budget och likviditetsbudget Hallabro
- 3, Förstudie Eringsboda servicepunkt
- 4, Investeringskalkyl budget och likviditetsbudget Eringsboda

Hallabro den 29 oktober 2016
SS-Consulting

Sven Strandberg